

Особливості комплектування військових частин Військово-Морських Сил

Features of equipment of military units of the Navy

Андрій Тристан^A

*Corresponding author: д. тех. н., професор, заступник начальника інституту з наукової роботи, e-mail: andr.tristan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2137-5712

Олександр Педосюк^B

старший офіцер відділу статистичного обліку особового складу, e-mail: itz_odessf@ukr.net, ORCID: 0009-0000-9699-4561

Володимир Кононенко^C

начальник адміністративного відділення відділу персоналу штабу, e-mail: KMPkonon@gmail.com, ORCID: 0009-0002-5821-6720

Andrii Trystan^A

*Corresponding author: Dr of Technical Sciences, professor, Deputy Head of the Institute for Scientific Work, e-mail: andr.tristan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2137-5712

Oleksandr Pedosiuk^B

senior officer of the personnel statistical, e-mail: itz_odessf@ukr.net, ORCID 0009-0000-9699-4561

Volodymyr Kononenko^C

head of the administrative department of the personnel department of the headquarters, e-mail: KMPkonon@gmail.com, ORCID: 0009-0002-5821-6720

^A Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки, м. Черкаси, Україна

^B Кадровий центр Військово-Морських Сил Збройних Сил України, м. Одеса, Україна

^C Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, м. Миколаїв, Україна

^A State Research Institute of Testing and Certification of Weapons and Military Equipment, Cherkasy, Ukraine

^B Personnel center Navy of the Ukraine, Kyiv, Ukraine

^C Command of the Marines of the Naval Forces of the Armed Forces of Ukraine, Mykolaiv, Ukraine

Received: October 5, 2023 | Revised: October 20, 2023 | Accepted: October 31, 2023

DOI: 10.33445/sds.2023.13.5.4

Мета роботи: висвітлення особливостей комплектування військових частин, а також рекомендації, які забезпечать прозорість підбору і розстановки кадрів.

Метод дослідження: метод аналізу.

Результати дослідження: запропоновано рекомендації з удосконалення системи комплектування, покращення процесу підбору і розстановки кадрів.

Теоретична цінність дослідження: результати проведеного дослідження можуть бути використані під час удосконалення системи комплектування Збройних Сил України, а також у ході подальших досліджень з даного напрямку в наукових установах.

Тип статті: теоретична.

Purpose: is coverage of the peculiarities of the equipment of military units, as well as recommendations that will ensure transparency in the selection and placement of personnel.

Method: method of analysis.

Findings: offers recommendations for improving the staffing system, improving the process of selection and placement of personnel.

Theoretical implications: the results of the conducted research can be used during the improvement of the staffing system of the Armed Forces of Ukraine, as well as in the course of further research in this direction in scientific institutions.

Paper type: theoretical.

Ключові слова: підбір, рекрутинг, персонал, ефективність, компетентність.

Key words: selection, recruitment, personnel, efficiency, competence.

1. Вступ

У світі існують різні підходи до підбору і розстановки кадрів при формуванні збройних сил, але найбільш ефективним, з точки зору боєздатності, швидкого розгортання і чисельності, були, є і залишаються армії, що структурно складаються з регулярних військ і резерву.

На сьогодні серед фахівців воєнної науки немає єдиних поглядів на те, яка ж система комплектування військ найбільш раціональна: примусова (призовом), добровільна (контрактна), чи змішана. Проте всі вони сходяться на тому, що однозначної відповіді на це питання немає. Кожна країна вирішує його в залежності від конкретних умов, які склалися в усіх сферах її життя на цей час, та поглядів на їх можливі зміни у майбутньому.

2. Теоретичні основи дослідження

Військово-кадрова політика спрямована на подальшу професіоналізацію Збройних Сил (далі –

ЗС) України, створення необхідного професійно-навченого військового резерву та планомірного збільшення чисельності військовослужбовців військової служби за контрактом, яке продиктоване вимогами ефективного використання цієї категорії військовослужбовців підрозділами військових частин ЗС України та тісно пов'язане з уроками Російсько-Української війни викликало появу цілого комплексу проблем починаючи з комплектування військово-організаційних структур громадянами для проходження військової служби за контрактом на посадах рядового та сержантського складу, рівня його навченості, та якісне управління під час проходження військової служби.

Еволюція форм і способів ведення війн, необхідність пристосування кадрових органів до змін та способів комплектування збройних сил, необхідність перегляду функцій та завдань існуючої системи кадрового забезпечення в особливий період в рамках реформування та розвитку збройних сил, вдосконаленням системи відбору та прийняття кандидатів на військову службу за контрактом в особливий період. Потребують постійного удосконалення системи комплектування військових частин збройних сил військовослужбовцями військової служби за контрактом.

3. Постановка проблеми

Воєнно-стратегічна обстановка довкола України має тенденцію до подальших агресивних дій Російської Федерації, яка продовжує розглядати воєнну силу основним засобом досягнення своїх цілей щодо України. В таких умовах розбудовуючи професійні ЗС, які адекватно відповідали б сучасним загрозам та не були б обтяжливими з економічної точки зору, є першочерговим завданням комплектування особовим складом у першу чергу забезпечення оперативних (оперативно-тактичних) угруповань військ підготовленими військовослужбовцями з метою якісного виконання завдань відсічі збройної агресії.

Таким чином, виникає необхідність вирішення актуального наукового завдання щодо удосконалення функціонування системи кадрового забезпечення на основі якісного підбору і розстановки кадрів під час комплектування військових частин збройних сил.

4. Результати

Комплектування військових частин ЗС України є пріоритетне забезпечення оперативних (оперативно-тактичних) угруповань військ військовослужбовцями військової служби за контрактом для виконання завдань та подальшої готовності військ (сил) до відсічі збройної агресії.

Нагальне питання щодо пошуку нових підходів та методів до комплектування військових частин (підрозділів) громадянами, які б розглядали військову службу в довгостроковій перспективі, залишається гострим та пріоритетним. Для утримання контрактної армії необхідно мати дієвий механізм залучення громадян на військову службу, систему мотивації військовослужбовців до проходження військової служби та утримання їх у довгостроковій перспективі, у першу чергу гостродефіцитних спеціалістів. Це передбачає додаткову витрату коштів державного бюджету, але одночасно військовослужбовці військової служби за контрактом є більш економічним людським ресурсом щодо ефективного використання озброєння, техніки та матеріальних засобів.

Комплектування ЗС мотивованими військовослужбовцями військової служби за контрактом, з відповідним рівнем професійної навченості, освіти, підготовленості та психологічної стійкості неможливе без підрозділів рекрутингу, які забезпечують відбір на військову службу за контрактом із застосуванням новітніх технологій та методик відбору. Цей вид діяльності досить розповсюджений в збройних силах багатьох країн світу і довів свою ефективність.

- активний пошук інструкторами (напрямоківцями на СВ, ПС, ВМС, ДШВ, ССО) кандидатів, постійний моніторинг та супроводження оформлення, відбір та направлення у війська (сили) для укладання контракту;

- застосування інноваційних шляхів пошуку кандидатів ("Ярмарок вакансій", пошук кандидатів в "Інтернет", розміщення рекламно-агітаційного матеріалу, створення сторінки у Facebook тощо);

- вивчення особистих якостей потенційних кандидатів (особисте спілкування; вивчення особистих документів, характеристик, облікових документів (особової справи);

- проведення професійно-психологічного відбору, медичного обстеження; перевірка рівня фізичної підготовленості;

- організація направлення до військ (сил), ведення обліку та резерву кандидатів;

- організація та проведення рекламно-агітаційної роботи щодо залучення на контракт, вступу до ВВНЗ та ВВП ЗВО, з використанням новітніх способів реклами.

Практична діяльність інструкторів повинна базуватись на активному пошуку потенційних кандидатів та новітніх підходах до процесу відбору застосовуючи технології залучення персоналу "Хедхантинг", "Скринінг" та "Рекрутинг" через інноваційні заходи вербування ("Ярмарки вакансій", мережу "Інтернет", розміщення рекламно-агітаційного матеріалу, створення власної сторінки у мережі Фейсбук тощо).

Виходячи із завдань які покладені на відділи рекрутингу та комплектування ТЦК та СП та організаційно-штатної структури відділу, можливо зробити висновок, що доцільно до складу відділу включити групу популяризації військової служби та рекламування військової служби за контрактом (рис. 2).

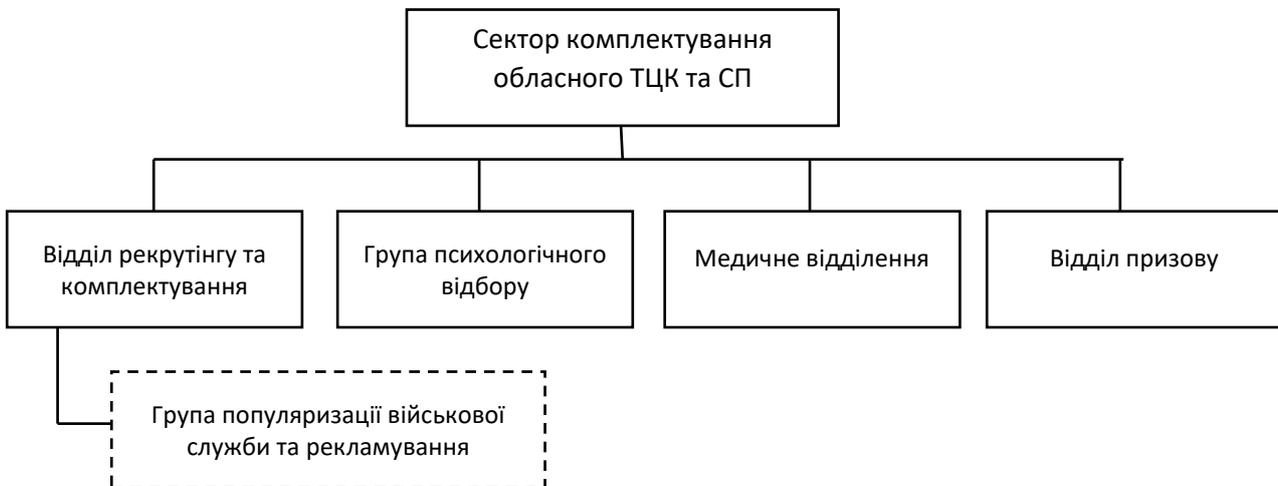

Рисунок 2 – Система організації сектору комплектування обласного ТЦК та СП (запропонована)

На групу популяризації військової служби та рекламування військової служби за контрактом пропонується покласти наступні завдання:

- управлінням процесом відбору кандидатів на військову службу у районах відповідальності ТЦК та СП;

- доведення до потенційного контингенту населення умов вступу, порядку проходження та переваг служби, пільг для військовослужбовців і членів їхніх сімей;

- підвищення престижу військовослужбовців і загалом ЗС України в суспільстві;

- розповсюдження інформації у суспільстві (райони відповідальності) та формування у населення бажання проходити військову службу в ЗС України.

До організаційно-штатної структури групи пропонується включити:

- начальника групи популяризації військової служби та рекламування військової служби за контрактом – офіцер;

- двох спеціалістів з рекламування військової служби за контрактом.

Комплектування групи повинно здійснюватися за рахунок військових та цивільних осіб, які являються фахівцями у галузі комплектування особовим складом та військової реклами.

Найбільш оптимальним варіантом подальшого розвитку системи комплектування ЗС України військовослужбовцями військової служби за контрактом є удосконалення її організації шляхом формування єдиного органу військового управління (Командування рекрутингу та комплектування) відповідального за організацію розподілу людського ресурсу та комплектування ЗС України (рис. 3).

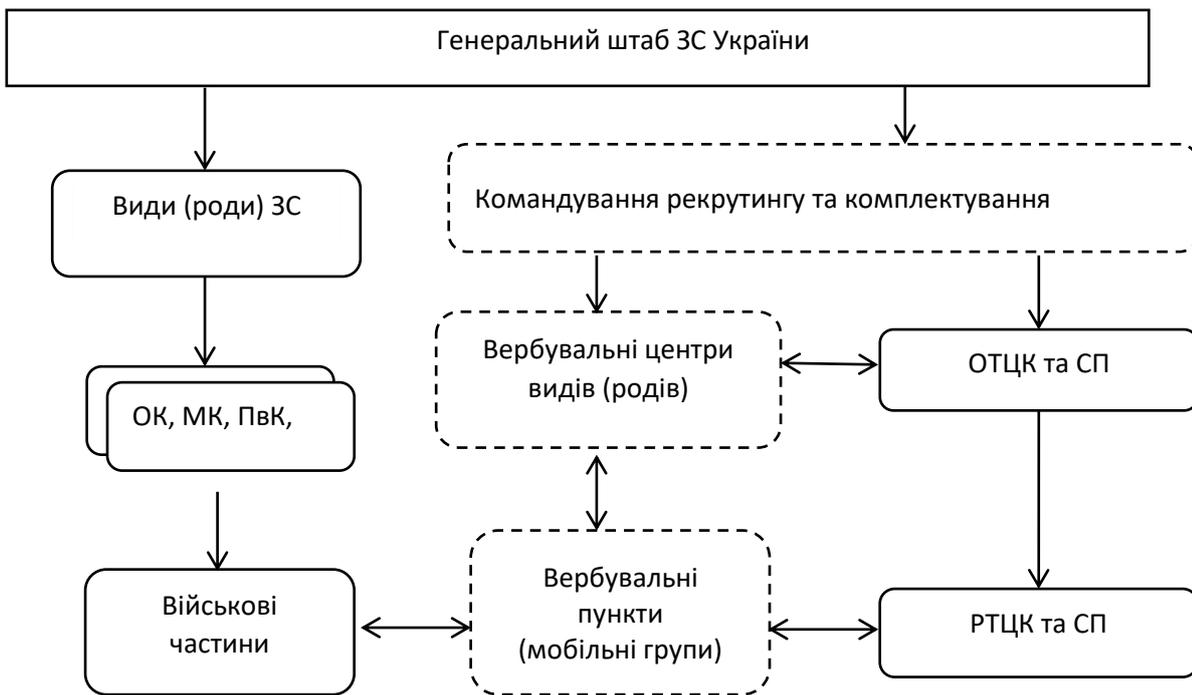

Рисунок 3 – Система комплектування ЗС України військовослужбовцями за контрактом

Зазначений напрямок розвитку, надасть можливість вивільнити штаби органів військового управління від виконання завдань з комплектування персоналом та розмежує систему на два напрями комплектування персоналом, зокрема:

Командування рекрутингу та комплектування – вербувальний центр видів (родів) – вербувальні пункти, які у майбутньому можуть бути створені за рахунок оптимізації мобільних вербувальних груп військових частин першочергового комплектування. Головним завданням цього напрямку буде здійснення відбору кандидатів на військову службу за контрактом відповідно до потреб військових частин.

Командування рекрутингу та комплектування – обласні центри комплектування та соціальної підтримки (за регіональним розподілом) – районні територіальні центри комплектування та соціальної підтримки на які покладатимуться завдання з відбору на військову службу проведення призову громадян на військову службу в мирний і воєнний час, проведенням добору кандидатів для прийняття на військову службу за контрактом, участі у доборі громадян для проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України, підготовки та проведення в особливий період мобілізації людських і транспортних ресурсів, керівництва військовим обліком призовників і військовозобов'язаних на території відповідної

адміністративно-територіальної одиниці, інших заходів з питань оборони відповідно до законодавства.

Перевагою такої системи комплектування є створення єдиного органу військового управління (Командування рекрутингу та комплектування), який здійснює управління процесом комплектування персоналом ЗС України у ланці: регіональний центр комплектування та соціальної підтримки, вербувальний центр виду (роду) ЗС України – територіальний центр комплектування та соціальної підтримки, вербувальний пункт військової частини.

Основні завдання Командування рекрутингу та комплектування, які планується покласти, це: організація пошуку, вивчення, відбору кандидатів на військову службу за контрактом та на військову службу у резерві; проведення маркетингових досліджень та аналізу в інтересах ЗС України щодо привабливості військової служби; розробка та проведення рекламних компаній (акцій) у регіонах за єдиними стандартами; розробка рекламної продукції та популяризація ЗС України в кібер-просторі.

Крім того, надання управлінських функцій та завдань вербувальним центрам видів (родів) ЗС України дозволить їм здійснювати безпосереднє керівництво вербувальними пунктами (мобільними групами) з питань відбору кандидатів на військову службу за контрактом та популяризувати у суспільстві проходження військової служби в окремому виді (роді військ) Збройних Сил України.

5. Висновки

1. Запропоновані рекомендації щодо впровадження чіткої системи управління рекрутинг-процесом підвищать рівень організацію рекрутинг-процесу і вплинуть на підвищення ефективності комплектування збройних сил військовослужбовцями служби за контрактом.

2. У подальшому запропоновані рекомендації дозволять покращити рекрутинг в збройних силах.

6. Фінансування

Це дослідження не отримало конкретної фінансової підтримки.

7. Конкуруючі інтереси

Автори заявляють, що у них немає конкуруючих інтересів.

Список використаних джерел

1. Концепція військової кадрової політики Міністерства оборони України на період до 2025 року: за станом на 14 вер. 2021 р./ Міністерство оборони України. – Офіц. вид. – К.: МОУ. вид-во, 2021. – 26 с.
2. Положення про підготовку і проведення призову громадян України на строкову військову службу та прийняття призовників на військову службу за контрактом: за станом на 20 січ. 2021 р./ Кабінет Міністрів України. – Офіц. вид. – К.: Каб. Мін. вид-во,

References

1. The concept of military personnel policy of the Ministry of Defense of Ukraine for the period until 2025: as of 14 Sep. 2021 / Ministry of Defense of Ukraine. - Officer. kind. Kyiv: MDU., 2021. - 26 p.
2. Provisions on the preparation and conduct of conscription of citizens of Ukraine for term military service and the acceptance of conscripts for military service under contract: as of 20 Jan. 2021 / Cabinet of Ministers of Ukraine. – Officer. kind. – Kyiv: Kab. Min. edition, 2021. – 14 p.
3. Visitska D. O., Krymova M. O. (2020). Modern

2021. – 14 с.

3. Вісіцька Д. О. Сучасні підходи оцінки ефективності процесу рекрутингу в організації. / Д. О. Вісіцька, М. О. Кримова // Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. – 2020. – № 2 (12). – С. 291-295.
 4. Управління персоналом у Збройних Силах України / [Тіхонов Г. М., Боднар О. В., Думенко М. П., і др.] : під. ред. Ю. А. Гусак. – [1-ше вид.]. – К. : НУОУ, 2022. – 132 с.
 5. Куртов А. І. Проблеми реформування та розвитку Збройних Сил України і шляхи їх подолання / А.І.Куртов, Ю.О.Потрогос // Системи озброєння і військова техніка. – 2008. – № 1. – С. 141-145.
- approaches to evaluating the effectiveness of the recruiting process in the organization. *Bulletin of the student scientific society of DonNU named after Vasyl Stus*. No. 2 (12). pp. 291-295.
4. Personnel management in the Armed Forces of Ukraine / [Tikhonov G.M., Bodnar O.V., Dumenko M.P., etc.]: sub. ed. Yu. A. Husak. – [1st ed.]. Kyiv: NUOU, 2022. – 132 p.
 5. Kurtov A. I., Potrogosh Y.O. (2008). Problems of reform and development of the Armed Forces of Ukraine and ways to overcome them. *Arms systems and military equipment*. No. 1. P. 141-145.